

Noreg økir útflutningin til Brasíliu

Í Noregi siga framleiðarar, at stórir áhugi er fyri klippfiski, og norðmenn vænta sær nógv góð ár framvirk
 Norski útflutningurin av klippfiski til Brasíliu vaks við 30% í 2006.
 Tað veit NRK at siga.
 Hetta hendir samstundis, sum prísirnir á klippfiski úr toski eru øktir við 40% í Sao Paulo-økinum.

Men brasilianarar eta ikki so nógvan klippfisk í part, sum eitt nú fólk í Portugal gera.
 180 miljónir brasilianarar eta nevniliga bert 200 gram av klippfiski í part um árið, meðan hvør íbúgví í Portugal í miðal etur 7,5 kilo.
 Í Noregi siga framleiðarar, at stórir áhugi er fyri klippfiski, og norðmenn vænta sær nógv góð ár framvirk. **(-vilmund)**

Brasília keypir størri og størri nøgdir av saltfiski úr Noregi

. C. Joensen á Oyri

Rækjuvirkið á Oyri byrjaði at keypa rækjur í 1986, og fyri einum ári síðan helt framleiðslan uppát. Soleiðis virkaðu tey rækjur til útflutnings á Oyri í tilsamans 20 ár – í hesum umfari
 Mynd: Vilmund Jacobsen

um fôr av knóranum, gjørdist einki hjá rækjuvirkinum á Oyri, tí skulu rækjur úr eitt nú Grønlandi og Kanada arbeiðast á virkinum, skal verjutollur rindast til ES, tá ið lidna vøran verður seld.
 – Marginalarnir í hesi vinnu eru so mikið smáir, at slík vinna verður ikki lønandi undir verandi umstøðum, sigur Edmund.

Hann heldur tað vera harmiligt, at rækjuvirksemið á Oyri skuldi halda uppát, samstundis sum hópur av rækjum verða veiddar í eitt nú Grønlandi og Kanada.
 – Tað hava ongantíð verið fiskaðar so nógvir rækjur í Norðuratlantshavi sum í lötuni, og ongantíð hava fleiri pilkaðar rækjur verið seldar. Kortini ber ikki til við teimum tollviðurskiftum, vit hava, at skapa lønandi vinnu her heima, sigur hann.
 Edmund Joensen vísir á, at tá ið vit selja uppruna rækjur, t.v.s. rækjur, sum verða veiddar undir fôrøyskum flaggi, kunnu hesar seljast tollfrítt til ES. Harafturat kemur, at vit við kummuleringsavtaluni eisini kunnu keypa, virka og selja íslenskar og norskar rækjur sum fôrøyskar.
 – Men tað er í Grønlandi og Kanada, at tær stóru nøgd-irnar verða veiddar, og har sleppa vit ikki undan tollinum, leggur hann afturat.

Rækjuvirksemi

Rækjuvirkið á Oyri byrjaði at keypa rækjur í 1986, og fyri einum ári síðan helt framleiðslan uppát. Soleiðis virkaðu tey rækjur til útflutnings á Oyri í tilsamans 20 ár – í hesum umfari.
 Tá ið meginparturin av fôrøyska rækjuskipafлотan-

skeljaveiði. Flaggskipari var eingin annar enn Júst í Túni. Eg minnst, at vit lögdu at á Toftagjógv eftir honum. Tá ið vit bóðu hann koma við, helt Júst fyri, at hann hevði roynt so mangt undarligt í lívinum, at hann tað sama kundi royna hetta eisini.
 Sum frá leið fóru fleiri skip á skeljaveiði og lögdu veiðina upp á Oyri.
 Sjálvur sigldi Edmund av og á í eini 10-12 ár tilsamans, og hesi árini var hann umborð á fleiri ymiskum skipum, ofta sum motorpassari.
 – Eg vil siga, at í fyrítøkuni O. C. Joensen havi eg tey flestu árini meira verið tann praktiski handilsmaðurin, sum hann tekur til.

Men Edmund hevur eisini fingist við aling í nógv ár, bæði saman við Júst í Túni, Andriasi Reinert og Jákupi Sverra Joensen.

Stovnaðu partafelag

Í umleið 1980 varð firmaið O. C. Joensen gjørt um til partafelag, og tá bygdi felagið eisini nýtt skeljavirki og keypti hekkutrolaran Norðheim til hesa veiði.
 – Tað var ein stórir fyrimunur at fáa Norðheim, sum tekur 55 tons hvønn túrin og kann – um fiskiskapurin er góður – landa einaferð um døgnið. Skipið hevur eisini skiljímaskinu, og hóast skipanin við dregginum alla tíðina hevur verið hin sama,

Tey ungu »svíkja« fiskin

Tað eru serliga tey ungu, sum dáma betur kjøt enn fisk

Kjøtnýtslan hevur ongantíð verið størri, enn hon er í dag, og tað eru serliga tey ungu, sum ikki leggja so nógv í at fáa fisk at eta
 Annechen Bugge, sum starvast innan brúkaragransking í Noregi, sigur við norskar fjølmiðlar, at nýtslan av kjøti hevur ongantíð verið størri enn nú. Samstundis hevur eisini verið stórir vøkstur í nýtsluni av ”hvítum” kjøti, sum vit kunnu hugsa okkum er høsnaungi og annar slíkur fenaður.
 Hon sigur, at fiskur við nøkrum fáum undantøkum

er við at missa fótafestið á marknaðinum.
 – Tað er ikki so einfalt at siga, hví tað er so, men tað eru serliga tey ungu, sum ”svíkja” fiskin.
 Annechen Bugge sigur, at 22% av teimum spurdu siga seg eta fisk ella fiskamat tríggar ferðir um vikuna - ella oftari.
 – Hinvegin siga bert 10% av teimum, sum eru millum 15 og 24 ár, seg eta fisk ella fiskamat í sama mun sum fjøldin annars, sigur hon. **(-vilmund)**

14 fólk funnin á lívi

Út við 400 fólk blivu burtur í Java-havinum við bila-og ferðafólkaferjuni, Senopati Nusantara, tá hon sakk fyri 10 døgum síðan.
 Sunnukvøldið vórðu 14 saknaði funnin aftur á lívi á einum bjargingarflaka – níggju samdøgur eftir skipsbrotið.
 Tað var eitt farmaskip, sum kom fram á flakan og tey 14 fólkin. Flakin var ríkin heilar 600 kilometrar burtur frá staðnum, har ferjan fírst.
 15 fólk vóru á flakanum, men tann eini doyði beint eftir, at øll vóru fingin umborð á farmaskipið.
 Tíðindastovan AP hevur hesi tíðindini frá bjargingarleiðsluni í Bali.

Tað var tann 29. desember, at ferjan sakk á veg úr Borneo til Java, og seinastu almennu tøluni siga, at 628 fólk vóru umborð, tá ið vanlukkan hendi. Fleiri hundrað fólk vórðu stongd inni, tá ið ferjan sakk.
 Áðrenn tey 14 vórðu funnin á lívi sunnudagin, eru skásett 220, sum eru sloppin frá skipsbrotinum við lívinum.
 Seinasta mikudag funnu bjargingarfólk 12 onnur ferðafólk á lívi, og millum hesi var ein seks ára gamal drongur og pápi hansara.
 Tað var illveður á leiðini, tá ið ferjan sakk. **(-vilmund)**